

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Baroianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Chemarea presei.

(*) Care este oare chemarea presei noastre?

Nu poate fi alta decât luminarea poporului și îndemn la luptă pentru toți cari fac parte din neamul nostru. Și luminarea poporului român este cel mai sfânt ideal, căci credem că pentru un Român nu poate exista alt ideal mai frumos decât acesta.

Dacă aceasta nu o va face fiecare dintre noi, atunci ori-ce străin ar veni ar pune mâna pe noi și ne-ar tunde ca pe niște oi. Căci dacă privim în jur de noi și ne gândim la împregiurările în care trăim, cum unii ne trag de-o parte, alții de alta, nu putem decât să zicem că suntem oaia cea mai răbdătoare. Câți iepuri nu se văd astăzi scărmanând la lână românească, ca-și-când ar fi un blăstem căzut asupra noastră pentru vecie.

Și oare ce este cauza la toate acestea? Intunecul neștiinței, care și azi încă mai apasă ca o bucată de plumb pleoapele multora, și nu-i lasă ca să arunce măcar o privire sănătoasă, în jurul lor. Ah! dacă toți Românii numai barem odată ar privi cu ochii proprii în jur de sine.

Și oare veni-va odată acest moment de aur?

Noi, cești cari ne-am pus în serviciul presei, putem zice că ne-am dat toată silința ca să accelerăm venirea aceluia moment. Și dacă până azi poate-că mulți dintre noi s'au îndoit în aceasta, ne place a crede că de aci înainte nu se vor mai îndoi. Căci lupta pentru un ideal trebuie purtată nu cu anii, nu o viață întreagă, ci lăsată moștenire din generațiune în generațiune.

Și de cea mai mare condamnare am fi vrednici, dacă ne-am retrage din

luptă tocmai acum, când dușmanii neamului nostru răsar din pământ ca ciupercile, ear' pe de altă parte ivirea câte unui luptător serios se poate considera ca un rar fenomen.

Ar fi bine oare să repășim acum din rindurile celor puțini, cari au curajul a protege un popor pe care-l smulg toți din toate părțile?

Nu! pentru-că ar fi păcat să lăsăm pradă lăcomiei nerușinate o parte a celei mai nobile ginte de pe fața pământului, care totdeauna a scris pe stindardul seu victorios eliberarea și nobilitarea omenirii. Ar fi o crimă, o lașitate, a nu ne ridica glasul adevărului acum, când poporul român e strivit jur împrejur, exploatat fără milă și calumniat în modul cel mai nerușinos tocmai de aceia, cari trăiesc din spinarea lui răbdătoare până la uimire.

Și-apoi să nu uite nimeni cuvintele poetului, care zice: »Și Românii n'aveți nu pierce». Dar' și aceea se știe de toți, că un popor numai atunci se poate considera ca nemuritor, altfel nici nu ar avea dreptul a se mai numi popor, când fiecare individ e pătruns de necesitatea, de a-și sacrifica viața pentru înaintarea lui. Vieța unui om nu valorează nimic, dacă nu și-o expune pentru neamul seu, pe când viața unui om, care și-o sacrifică fără a rezerva pentru sine nimic, a ajuns culmea valorii, căci prin ea asigură neamului seu nemurirea, ori-cât de neînsemnată i-s'ar părea cuiva. *Egoismul distruge, sacrificiul zidește*, acest proverb poate fi neînțeles numai de aceia, ai căror creeri se mișcă numai atunci, când mai întâiu li-se mișcă stomacul.

Cine dorește propășirea neamului românesc, vrednic de o soartă mai bună, să pună umărul seu alături cu al nostru și dacă ne va fi scris să perim cu toții, de ar fi urmașii nostri cât de răi, to-

tuși au să-și vină în fire și să muncească, căci altcum n'ar avea de unde și prin cine se hrăni, după-ce vom perii noi muncitorii.

Resvrătirea (?) din Șişești. Cetim în »Trib. Pop.»: Foile ungurești ear' sună alarma! De astă-dată a și fost primejdie mare-mare, căci în Șişești era să isbucnească o »revoluție valahă».

Eată ce publică adecă zările maghiare. Tribunalul, se știe, osândise pe vestitul popă din Șişești la 2700 fl. cheltuieli de temniță. Lucaciuc n'a plătit însă. S'a orinduit deci execuție, ear' notarul cercual Fúzy Ernő a și fost însărcinat să ducă la îndeplinire hotărrea. S'a dus deci la casa lui Lucaciuc, dar' n'a găsit acasă decât pe soția martirului, cărei i-a spus de ce a venit. Preoteasa i-a răspuns însă verde, că nu-l lasă să cuprindă nimic, deoarece-ce tot ce este în casă, e a ei... A început apoi să ocărăscă legile ungurești și chipul cum se face dreptate în Țeara Ungurească și până ce notarul își apăra drepturile (? Red.), a pus să tragă clopotele într-o dungă. Locuitorii români ai comunei s'au adunat grabnic în fața parochiei, înarmați cu sape, coase, greble de fer, tirnăcoape și tot felul de unelte ucigașe (? Red.), înfricând pe notar că îl vor omori, care apoi nici n'a cuprins nimica, ci a luat-o la fugă».

Incep să recunoască.

Acum, după-ce a trecut atâta amar de timp, și după-ce noi încă la început ne-am declarat contra legii privitoare la înființarea de »Kisdedov-urii, acum zic, se ivește și printre Maghiari câte unul, care zice că e păcat de cheltueala ce o face statul cu susținerea Kisdedov-urilor, care au menirea a maghiariza încă din frageda vîrstă, pe copiii naționalităților nemaghiare.

Și acest Maghiar, care recunoaște aceasta, este Kün Samu, care sub titlul »Cultură națională și civilizațiune apuseană» a redactat o broșură.

Căci, zice autorul acelei broșuri, copiii din Kisdedovó pot să învețe limba maghiară în

frageda lor vîrstă și pot ei să-și conserve cunoștința de limbă câștigată cu atâtea jertfe morale, mai ales copiii naționalităților, încât ei să nu se închine tendențelor contrare statului, să nu simpatizeze cu frații de un sânge de peste hotare și în special cetățenii de limbă română să nu graveze în afară, precum se obișnuiește a se zice?

Și răspunsul pe care Kun îl dă, este: sigur că nu.

Aduce spre exemplu poporațiunea română din comitatele învecinate cu Ardealul, despre care zice, că nu numai că nu vorbesc ungurește, dar' tinerii români chiar și studiile și-le fac prin școalele maghiare, și cu toate acestea cei mai mulți tineri dintre acestia, adăpași cu cultura maghiară, sunt cei cari mai mult conspirează contra supremației maghiare.

E mare deosebirea între cunoașterea limbii maghiare și între simpatia și patriotismul maghiar.

Va să zică de acolo, că un Român știe ungurește, nu urmează că se și simtă — ungurește!

Ocupându-se apoi și cu chestia naționalităților, zice că întâiu de toate aspirațiunile lor juste trebuie satisfăcute în cadrul vieții sociale, și pentru realizarea acestora, recomandă următoarele mijloace:

1. Existența cinstită și bunăstarea materială. Dacă aceasta li-se va asigura, naționalitățile nu vor mai dori soarta fraților lor de peste graniță, nu vor mai fi aspirațiuni panslaviste și nimic nu-i va mai înstrăina de cătră patrie. 2. Respectarea însușirilor lor limbistice, istorice și religioase, întrucât acestea nu se opun unității statului. 3. Libera dezvoltare a literaturii lor naționale și a artei, în general cultivarea pe cale socială și de reuniuni. 4. Deplină egală îndreptățire pe terenul politic și administrativ, sistarea brutalităților fisolgăbirăști și de panduri, dar' nu numai pe hârtie și în paragrafi de legi, ci în praxă.

Spune mai la urmă, că cu ori-câte legi rele ar încerca Maghiarii a împăca naționalitățile, precum în trecut nu s'a putut aceasta, așa nu se va putea nici în viitor.

Apoi încheie:

Așadar' pacea cu naționalitățile, dar' mai ales progresul moral al poporului nostru și îndreptarea lui morală, pretind în primul rînd ștergerea legilor Kisdedov-urilor, ori cel puțin scoaterea ei din practică. Pe terenul acesta plângerile naționalităților sunt deplin juste și toate considerațiunile etice, echitabile și politice, sunt pe partea lor.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Păstorul.

— După Uhland —

Păstorul trece 'n drumul său
Pe lângă negrul vechiu castel,
Copila șede pe balcon,
Privește dornic jos la el.

Și tremură zicînd cu drag:
»De ce nu pot la tin' să viu?
Cum saltă mieii strălucind
In albul lănei argintiu».

Păstoru-'i zice 'ncet oftînd:
»O vin cu zimbetu-'ți senin
S'ating obrazu-'ți arzător
Și spuma albului tîeu sin».

Și zi de zi în zori de zi,
Cînd roua joacă 'n mii colorii,
Păstorul pleacă la castel
Impins de-a dragostei fiori.

Copila-'i sus; el strigă blînd:
Bin' te-am aflat în zori cu dor;
Ear' buza ei răspunde lin:
»Bine-ai venit, iubit păstor».

S'ascunde vremea 'n vechiul veac,
Castelu 'n somn e adîncit,
Păstorul dornic caută sus,
Copila nu s'a mai ivit.

Mereu o chiamă peptu-'i ars
De dorul ei; al morții glas
Răsună 'n negrul, trist castel:
»Păstor iubite, bun rămas».

(Sibiu.)

Seb. Stanca.

Spiritismul.

Eram într'una din zile la o sindrofie. Timpul era trist și brumos cum se întimplă adesea în sezonul iernii. O umezeală pătrunzătoare părea că se lasă de pe înălțimile împrejurimii pe umerii nostri și ne simțiam bine la gura sobii îndesată și ne strîngeam pe lângă ea cu o senzație plăcută.

Era pe la acea oră nehotărîtă, când începe să inopteze, dar' nu se făcuse încă noapte; semi-intunecul acesta în care eram confundați, făcea să apară toate lucrurile pline de farmec și de poezie, mediu care dispune mintea la acele sindrofii lungi, intime, în care cei adunați se ascultă cu atîta mai bine, cu cât se văd mai puțin.

În adevăr ce poți face la țară pe o astfel

de vreme dacă nu se stai la sindrofie când te găsești cu mai multe persoane la un loc și când nu dorești încă să se aprinză lampa?... Se vorbi mai întâi de una și de alta, până ce conversația luă pe nesimțite o turnură mai particulară sau, dacă vrei, mai filosofică. Unii negau magnetismul, alții îl susțineau cu credință; unii vorbiră despre spiritismul, alții surideau cu ironie. O doamnă amabilă, luă atunci cuvîntul și fiind că tot ce povestea era de răgulă bine gustat, se făcu îndată tăcere în adunare. Scaunele fură apropiate unele de altele, și toți oaspeții ascultară cu religioasă povestirea următoare a spiritualei dame.

»Petrecusem în anul acela vara în tovărășia mai multor rude și amici la Câmpulung. Printre oaspeții Carpaților era și un compozitor — nu din aceia cari scriu muzica pentru realiști, ci un poet, ale cărei melodii idealiste transportează pe auditor în sferile văzduhului, și un profesor bătrîn. Acesta din urmă gânditor și filosof, era un credincios în felul lui, dacă nu tocmai un practicant ortodox. El credea în D-zeu și în nemurirea sufletului. Fără să vrea se simția totdeauna pătruns de o educație primitivă creștinească, dar' era mai presus de toate, discipolul acelora ce cred în puțința de a se chema spiritele morților. Pretindea că el este un *medium*; și de

fapt, avea în privirea lui o putere magnetică foarte mare.

În plimbările lor lungi prin codrii cei mari, musicantul și el, îndăua discuții nesfîrșite asupra acestui punct, și le continuau chiar la masă și adese-ori eram siliți să intervenim noi ca să le sfîrșim.

Într'o zi, bătrînul profesor insistă mai mult ca de obicei asupra puterii lui ca mediu; el sfîrși chiar rugînd pe tovarășul său să se gîndească cu mintea lui timp îndelungat, la cineva pe care l'ar fi cunoscut, iubit și să-i ceară la intrarea sa în salon ca să se manifesteze, venind să cânte la pian bucată'i musicală preferată. Mai mult de cât atât, el se angajă să facă ca această manifestare să se îndeplinească într'un mod absolut. Atunci, adăugă el, ai să fii convins și te voi învăța, cum cineva poate să devie un mediu.

Cam necrezător, dar cu toate acestea cam nervos, compozitorul acceptă propunerea. El se reculese un moment, și intră în salon perplex de tot. Le închise ermetic ușile și ferestrele. Fiecare se așeză pe scaun în tăcere; pianul fu deschis și se așteptă puțin; bătrînul profesor luă o înfățișare inspirată; pronunță șoptind câteva cuvinte pe cari le socotirăm drept cabalistice; ear' bătrînul profesor, devenit foarte palid, nu mai înceta să privească înspre pian. La drept vorbind noi toți eram

Dela congregație.

La 28 Martie a. c. s'a ținut congregația de primăvară a comitatului Hunedoara cu un program de 122 obiecte.

Nu atât însemnătatea obiectelor puse la ordinea zilei a fost cauza, că adunarea a fost cercetată de mulți membri, ci erau eară câteva oaze de ros de împărțit.

Anume: alegerea unui asesor la sedria orfanală, apoi alegerea a doi prim-pretori și în locul acestora alte alegeri întregitoare, devenite eventual vacante.

Atâta nepăsare și indolență din partea membrilor români încă nu s'a dovedit, ca și cu acest prilej. În urma lipsei bărbaților noștri conducători, au mers toate strună și fără discuție.

Este timpul suprem, ca o organizare bine chibzuită să se facă și toți împreună să procedăm solidar în ale afacerilor municipale. Ca aceasta să se și împlinescă, și cu acest prilej apelăm la factorii competenți.

S'a primit felicitarea noului guvern, fără nici o discuție.

Toate ordinațiunile și decisiunile ministeriale, bune-rele, cum au fost s'au luat la cunoștință.

Până și afacerea de dotație a bisericii din Cugir, cu 10.000 fl. care fără drept basat s'a respins, încă s'a primit.

Adecă comuna politică resp. reprezentanța comunală face cu unanimitate o dotație de 10.000 fl. pentru repararea bisericii, nu o recurează nimenea, în comună nu se plătește nici un arunc comunal și totuși municipiul află de bine în o ședință a sa a respinge hotărârea și ministrul o întărește. Unde se mai poate vorbi aci de respectarea dreptului autonom a comunelor?

Dacă după vederile puternicilor a ocurs eroare de formalitate, apoi să fi dispus întregirea de lipsă și pretinsă, nu însă să decidă respingerea, eacă numai așa.

Ca asesor orfanal s'a ales cu aclamație unicul concurent, Sebastian Borba, fostul prim-pretor în Hunedoara, în locul său s'a ales prim-pretor, vicenotarul Török Béla, în locul acestuia, Pankel, fost pretor, eară locul acestuia s'a ținut în suspensio, pentru-că, vezi Doamne! tinărul Amos Gligor, jurist absolut și cu censură de stat, nu a putut fi candidat, pentru-că nu ar fi având praxa prescriasă.

Oare așa s'a procedat și mai înainte? Noi știm că la atari posturi s'au ales de multe-ori candidați, cari necum să aibă praxă, dară și pentru depunerea examenelor prescise li-s'a dat delații de câte un an. Firește excepțiunile s'au aplicat la alți domnișori, simpaticul tinăr Amos Gligor însă nu se poate bucura de acest mic favor.

A urmat alegerea prim-pretorului pentru cercul Geoagiu. Dintre trei competenți,

destul de impresionai, cu toate că din cauza amorului propriu nimeni nu voia s'o mărturisească. Intunerecul aproape complet în care ne găsim, marea încă mai mult sentimentul indefinisabil ce ne cuprinsese. Deodată se pără că un fel de nor alb, se detașă de pe tavan de asupra pianului. Cu cât se cobora mai jos, norul părea că se condensează tot mai mult și că devine mai fosforescent. Noi eram toți emoționați, dar' compositorul se înțelege că era cel mai emoționat dintre toți. Ne oprirăm până și respirația, cu toate că inimile ne băteau la toți în pepturi ca niște ciocane, și tăcerea fu atât de mare, încât s'ar fi putut auzi, nu în sensul figurat, ci în realitate și sborul unei muște.

Deodată, într'un mod foarte vizibil se detașară două mâni din norul alb; le văzurăm mișcându-se cu agilitatea unui măestru peste claviatura pianului.

Un fior scutură auditoriul când compositorul strigă: Oh! Este Poloneza lui Chopin, care plăcea atât de mult fratelui meu și care i-a adus un succes atât de strălucit!

Această exclamație se pără că comunicase mânilor misterioase o agilitate și mai mare; eram toți cu privirile pironite pe degetele magice ale acelor două mâni spectriale și nu ne-am putut opri să aplaudăm, când ultimele acorduri răsună în urechile noastre... În mo-

Wilhelm Misinski, Tornya și Fekete, cerându-se votizare nominală și ordonându-se, a primit Fekete 137, Misinski 30 și Tornya 9 voturi.

Este de remarcă, că modestul tinăr cu deplină calificațiune și rutină de 8 ani în ale administrației, W. Misinski, care a și substituit deja acest post peste o jumătate de an, spre mulțămirea obștei din acea pretură, drept recunoștință însă i-a fost trântea suferită. Firește, că legăturile sale de rudenie nu putură concura cu cele ale alesului Fekete, pentru-că dînsul este din Orăștie și nu are neamuri întră nemeșii din comitatul vechiu al Hunedorii.

De altcum partidul săsesc din loc, a cărui candidat a fost Misinski, ca om al lor, acum de prima-dată a pățit-o. Avem nădejde, că pe viitor își vor trage seamă, că pentru-ce și pentru cine aleargă de atâtea-ori la adunarea municipală ca să-și dea concursul lor. De multe-ori am văzut acest partid, de 40—50 inși, dărîmând, în urma procedurii sale solidară, care merită laudă, și eată acum, numai odată, când inșiși avură un mic candidat, le răsplătiră în un mod necuvenit.

Ar fi tare de dorit, ca pe viitor să le servească acest cas de exemplu și îndreptare.

Ca de încheiere, să recapitulăm câte posturi sunt ocupate de Români în acest comitat cu 95% locuitori, numai Români.

Avem un președinte și un asesor la sedria orfanală, un vice-exactor, toți acestia trei în gremiu. Eară în 10 preturi, *nici un prim-pretor*, 3 pretori și alții *absolut nu*. Oare stă această disproporție în consonanță cu legea despre egala îndreptățire a tuturor naționalităților?! ba, nu și eară nul oare mai poate fi și vorba de încredere în organele administrative ale comitatului, când suntem așa de mașter tratați? Tuturor acelor, cari mai sunt nutriți de speranțe deșerte, le zicem: ochi aveți și nu vedeți, urechi și nu auziți.

După moarte se cunosc faptele omului.

Ori-și-ce fapte mari ar săvârși omul până e în viață, acelea nu i-se aprețiază, atât de mult, după-cum se aprețiază după moarte.

După-ce a încetat din viață, încep apoi urmașii lui a-i cunoaște faptele, a i-le preamări ori a le condamna, după-cum le află că merită.

Așa stăm și cu Bánffy. În decurs de patru ani cât a stat la putere, i-am cunoscut multe din faptele mășave, cari mai virtos în contra noastră, a Românilor, au fost îndreptate.

Totuși nu i-le-am cunoscut indestul și pe toate cum i-le cunoaștem azi, după căderea sa dela cărma țerii.

Și acestea le aflăm acum într'o broșură apărută de curând, al cărei autor, de sine

mentul acesta compositorul simți o suflare dulce trecând peste obrazul lui. Mănilor noului dispărură, pianul amuți și bătrânul profesor, singurul care rămăsese stăpân pe simțirile sale, strigă, mândru de rezultatul obținut:

— Ei, amice! Ce zici acum? Este experiența ce ai făcut destul de conchizitoare?

Musicantul se declară bătut. Și aproape toți eram învinși, însă fără ca să ne putem da seamă prin ce putere necunoscută se putea produce o astfel de minune.

Cu toate acestea, de atunci tot nu m'am încercat nici-odată, ca să chiem lucrurile distpărute după care am plâns, adaugă dama care povestise și dacă v'am istorisit această întâmplare, a fost mai mult ca să vă distrez, decât ca să vă îndemn a imita pe bătrânul profesor despre care vorbii. De altmintrelea avem noi nevoe de dovezi pipăite ca să credem în nemurirea sufletului!...

Când termină această frază un servitor intră, aducându-ne lampa și înștiințându-ne că masa e gata.

Farmecul'era rupt. Dar' amintirea lui mi-a rămas, și cred scumpii mei cetitori și cetitoare, că ceea-ce v'am povestit v'a plăcut. Așa că nu mă înșel?

(„P. R.“)

înțeles, nici nu poate fi altul, decât faimosul Jeszenszky, din a cărui oficină se lansau cele mai încornorate minciuni despre naționalitățile nemaghiare.

În broșura aceasta s'a dat peste planuri îndreptate contra naționalităților nu numai pe timpul cât Bánffy a stat la guvern, ci au fost făurite și planurile ce trebuiau puse în practică după căderea sa. Adecă acela care-i va ocupa locul, să continue pe calea apucată de Bánffy.

Astea toate ar fi cum ar fi, dar' se zice că chiar și secrete mari de stat sunt tradate în acea broșură, din care causă un deputat, Polónyi, a și întrebat pe actualul ministru-president Széll, că ce pași are de cuget să întreprindă contra autorilor broșurii, cari li-au făcut de ocară întreagă țeara.

Va să zică Bánffy s'a pregătit, că dacă tocmai va cădea el, să nu cadă și sistemul seu de guvernare, ci acela să fie dus și mai departe,

Numai cât tot i-s'a înfundat acum această dorință a sa, dacă nu cumva toată zarva ce o produc inșiși patrioții, la urma-urmelor n'o să aibă nici un rezultat.

Alegerea de preot în Orăștie.

A da un raport fidel despre decursul alegerii de preot pentru a II-a parohie din Orăștie, care s'a săvârșit Dumineca trecută în biserica gr.-or. rom. din loc, îmi va fi poate peste puțină, deoare-ce alegătorii au fost desbinați în două partide. Una era pe partea dlui *Ioan Moța*, ear' alta pe partea dlui *Ioan Budoiu*.

Cu toate acestea mă voiu nisui, ca întrucât se poate să dau un raport cât mai fidel.

Indată după serviciul divin s'a rostit cuvântul de deschidere al sinodului parohial, prin protopopul local dl *V. Domșa*, ca președinte al sinodului.

Alegându-se apoi doi membri de încredere, în persoanele dlor *Adam Cristea* și *Nicolau Trif*, s'a cetit lista alegătorilor.

Vre-o 10—13 alegători au fost lăsați afară din listă, cu toate-că și-au făcut datoria față de biserică. Acestia s'au și prezentat la dl președinte și au documentat cu cuitanță, că ei încă au drept de vot, și nu știu cum s'a făcut, de nu au fost induși în listă.

Dl *Dr. Aurel Muntean* a făcut apoi propunerea, ca să se inducă și acestia în listă cu drept de vot, ceea-ce s'a și primit.

Poate că mulți cari nu s'au insinuat au rămas afară.

Cetindu-se apoi numele concurenților, dl *Dr. Muntean* ia cuvântul și spune, că concurentul *Ioan Moța* nu a purces conform Statutului organic, căci dînsul nu și-a înaintat petiția prin protopop, după-cum prescrie paragraful 17 din Statut, ci comitetului.

La acestea reflectează dl inv. *Ioan Brangu*, zicând că tocmai *Ioan Moța* a purces corect, ear' ceialalți doi nu, anume *Ioan Budoiu* și *Ioan Dobre*, fiindcă acestia și-au înaintat petițiile protopopului, ear' nu comitetului, după-cum se spune în concurs. Comitetul a hotărât aceasta din acel motiv, fiindcă protopopul nu s'a învoit cu publicarea concursului pentru al 2-lea paroch, ear' poporul stăruia pentru aceasta, și deci a fost silit să o facă.

Ar fi urmat apoi, că nici unul nu a purces corect, și deci alegerea să se nimicească de astă-dată.

Totuși s'a ajuns în cele din urmă la înțelegerea, ca alegerea să se săvârșească.

Și anume să se voteze pentru toți trei concurenții.

Învălmășală numai atunci se întempla, când unul din o partidă sau alta lua cuvântul, căci poporul fără să fi știut de ce era vorba, striga: unii nu ne trebuie, ear' alții: ba ne trebuie, așa încât se putea observa că este influențat.

Începându-se votizarea, care a fost nominală, dela primul vot începând, până la vre-o 60, a fost date tot pentru *Ioan Moța*, și apoi vre-o câteva pentru *Ioan Budoiu*, și apoi ear' *Moța*, așa că la sfârșit s'a constatat, că *Ioan Moța* a întrunit din 156 voturi 125, *Ioan Budoiu* 30, ear' *Ioan Dobre* numai unul, dela

dl *Dr. Muntean*, cu toate-că acest din urmă a fost cel mai calificat.

După acestea protopopul *V. Domșa* declară de preot ales pe dl *Ioan Moța* și închide sinodul.

Poporul apoi s'a depărțat. Partida dlui *Moța* a fost toată învitată la dl *I. Mihaiu* și la dl *Gelmărean* la adălmăș.

Se crede că în contra alegerii se va face protest.

Ortodocul.

Serisoare deschisă.

Orăștie, 29 Martie 1899.

Onorată Redacțiune!

Am aflat, cu multă durere, că publicarea recenziunii mele »Repriviri la adunarea generală a »Ardeleniei« a avut urmări daunoase — *materialicește* — pentru prețuitul ziar al D-Voastre, întrucât dnii *Iosif Orbonaș* și *Ioan I. Vulcu* au trimis *abonamentul pe anul trecut* și au renunțat la ziar pe viitor.

Aveți folosul, că pe anul trecut vi-s'a plătit abonamentul, ați avea pierderea *dubioasă* pentru viitor, perzând 2 abonenți.

Știu însă, că acești 2 domni și în viitor vor să cetească ziarul D-Voastre, e vorbă numai, că d-lor voesc numai a aplica o pedepsă față de ziar, pentru-că a publicat o recenziune *plină de adevăr!* și voesc să cetească — *gratuit*.

Se poate că acești 2 domni cinstiți doar' s'au subînțeles sub cuvântul »sateliți« din »Repriviri«, și de aci isvorește supărarea cea mare (?) Eu nu 'i-am numit nici cu numele nici prin descriere; mă mir cum să recunosc ei singuri.

Vă rog însă să le trimiteți și mai departe ziarul, că plătesc eu acele 2 exemplare, ca să aibă ocaziune dnii acestia a ceti *acasă* și eventuala *licuidăru* (!!!) la ce deja au început a conta niște oameni de nimic (?) strigând în gura mare, că dorința lor cea mai dulce ar fi să cumpere »Minerva« întreagă — doar' cu personal cu tot? — cu câțiva zloți!

Și acești oameni cu astfel de dorințe ticăloase față de un institut românesc — încă se numesc Români!

Declar aci în public, că eu singur primesc toată răspunderea pentru toate ce le scriu eu; eu nu scriu de după tuță, îmi iscălesc numele; dacă cineva se simte ofensat, să nu se folosască de arma *ieftină* a abzi-cerii de abonament, ci poștească numai a medita asupra celor scrise de mine, și va fi silit a recunoaște adevărul celor expuse atât în Repriviri cât și în cele-ce, la cas de lipsă, vor urma.

Eu nu cunosc, și nu voiu respecta nici-când un cult de persoane nemotivat, ci cunosc numai cult de principii, și anume cultul acelor principii, cari generalizează interesul sincer — fără ușiță — față de întreprinderile noastre financiare ori culturale.

Sub ușiță înțeleg eu interesul *personal propriu*.

Eu doresc să meargă lucrurile sub conducerea de până acuma, dar' *viribus unitis!* și nu cu monopolizarea unor nechemai; doresc mai departe, că unde-i lipsă de corecțiune să se facă aceasta.

Să se dea pe față cui nu-i place!

Cu deosebită stimă

Dr. Aurel Muntean.

Un preot nevrednic.

Nu pot înțelege ce l-a îndemnat pe dl preot rom. gr.-or. din Geoagiu, *Daniil Pop*, de, când e vorba să extradee cărțile de botez, să o facă aceasta în limba maghiară și nu în limba sa maternă, după-cum se cuvine, și după-cum alți cinstiți preoți o fac aceasta.

Sau doară se teme, că nu va fi părtaş la întregirea salariilor preoțești, și deci prin aceasta voește să-și arete patriotismul?

Pecat de prescura românească ce o mânănci, die părinte!

Dacă toți preoții noștri ar proceda astfel, ce s'ar alege atunci de popor?

Și-apoi ce înțeles au acele extrase de botez, dacă însuși botezatul nu le pricepe?

Și aceasta a făcut-o dl preot *Daniil Pop*, cu privilegiul căsătoriei lui *Niculae Vassi* din

Deva cu Fica Jurju din Ferede, unde dl preot funcționează ca administrator.

Pentru-ca on. public cetitor să se convingă despre aceasta, dau aici o copie fidelă a originalului.

Eată-o:

Polgári házassági ügyben bélyegmentes.

Sz. 2—1899

Leik.

Keresztelési bizonyítvány.

Alőirt hivatal részéről hivatalosan bizonyítottatik, miszerint feredő-gyógyi illetőségű gr.-keleti vallású Zsurzs Nikulae földmívelőnek és törvényes hitvessé-nek Kindea Juonnának „Sofia” nevű leánya született feredő-gyógyon 1877 évi Március hó 6-án és megkereszteltett ugyanacsak feredő-gyógyon fennirt időben néhai gr.-kel. lelkészi Budou David által.

A gr.-kel. lelkészi hivatal.

Feredő-Gyógyon 1899. január 26-án.

(P. H.)

sigilul bisericei
gr.-or. Ferede.

Pap Daniel s. k.,
feredő-gyógyi
helyettes pap.

Este de dorit, ca dl Daniil Pop, să-și recunoască păcatul comis, și să se ferească a-l mai repeta și cu altă ocaziune, căci numai spre laudă nu-i poate servi. c-l.

Gvernul și averile grănițarești.

Averile grănițarești din Bănat au ajuns în primejdie.

Gvernul prin articolul de lege XIX. din 1898, cere dela comunitatea grănițarească ca să dea pădurile sub administrația statului.

Representanța comunității de avere a grănițerilor din Bănat, din această cauză și-a ținut adunarea generală la 22 Martie n., sub prezidiul dlui Curescu, care a adus aceasta la cunoștința celor de față.

A luat parte la această adunare și fișpanul Pogány, ca trimis din partea guvernului. Cum însă dl prezident Curescu totdeauna a fost omul guvernului, și e și de present, cu greu se va putea face ceva, ca aceste averi, câștigate prin sângele bravilor grănițeri, să nu ajungă pe mâna guvernului, care să le exploateze apoi cum lui îi place.

Dacă dl Curescu nu voește să apere cu zel aceste averi grănițarești, credem că se vor afla ei alții, cari să se opună acestei cereri neîndreptățite a guvernului, și să sară întru apărarea acelor averi, câștigate cu atâta vârsare de sânge, căci la din contră, ei singuri vor simți pentru totdeauna această pierdere.

Un rățăcit.

Din privilegiul sărbării zilei de 15 Martie, precum în toți anii, așa și de astă-dată, clica ungurească din Deva și-a sărbătorit ziua libertății cu pușcături de trăscuri.

Cu muzica werkului din Piski în frunte, cu stindarde, cocarde și tricolor național maghiar au plecat în corpore dela casele corporațiunii meseriașilor până la biserica catolică, ear' de aci au parcurs toate stradele cântând nota lui Kossuth și Rákoczy până la reduta orașului. Aci s'a început apoi adevărată sărbătoare. Vorbiri peste vorbiri, declamări de poezii, cântece naționale etc. etc., de credeai că nu e alta, decât tocmai ziua, în care li-s'a realizat *ideea de stat maghiar*.

N'am nimic contra acestei sărbări, și așa dorî ca nici ei să nu ne împedeze a sărbători pe ale noastre zile însemnate.

Mă ocup de ea, fiindcă a luat parte și un fiu rățăcit al neamului nostru, renegatul Ciontea János, proprietar în Deva, și totodată ales membru ord. în comitetul parochial al bisericii gr.-or., care a zis că el e silit să iee parte și va lua și de aci înainte, deoarece după Unguri trăește.

Ce este mai de condamnat din purtarea sa este, că însuși s'a prezentat la corporațiunea meseriașilor și s'a imbiat să ducă el steagul. Și bine înțeles că l-au primit cu bucurie, văzând atâta patriotism la dînsul.

Să fi văzut apoi pe portărelul nostru, căci este și portărel la a II-a Reuniune de înmormântare din Deva, îmbrăcat din tâlpi până în creștet cu o pantilă tricoloră maghiară, lată de 2 palme peste piept, de-i atirna până jos, cum mergea de mărșă în fruntea banderului cu steagul în mână, strigând la „Eljen-uri până a răgușit.

Și acest rățăcit ocupă încă loc în comitetul parochial al bis. gr.-or.

Ar fi de dorit, ca prezidiul și ceilalți membri ai comitetului să delature din mijlocul lor pe acest rățăcit, care nu merită numele de Român, cu atât mai virtuos, că chiar și dl protopresbiter George Roman, l'a văzut ducând steagul în fruntea banderului.

Să-ți fie rușine, dle Ciontea János!

Călătorul.

TREBURI ORĂȘENEȘTI

În ședința reprezentanței orășenești ținută la 30 Martie a. c., care de altcun a fost foarte slab cercetată, s'a pertractat următoarele afaceri:

1. Cumpărarea locului de lipsă pentru drumul de comunicație către Gelmar-Geoagiu, dela Schulleri s'a amânat pe alte 30 zile, nefiind de față numărul membrilor prescriși. Procedura la înstrăinare și acuire de avere comună, fiind prea greoaie, pentru aplicarea alor trei termene, și mai virtuos, fiindcă §. 110 a legii comunale să interpretează și practicează rău, în principiu s'a decis, că la proxima ocaziune să se provoace un decis a forurilor mai înalte, deoarece municipiul este în eroare, când pretinde totalitatea membrilor comunității în două rânduri.

2. Intregirea statutului de clădire orășenească s'a dat unei comisii spre staverire și aducere la pertractare în proxima ședință a reprezentanței.

3. Tot așa s'a purces și cu statutul despre cărăușii. — Ar fi de dorit, ca publicul orășenească să se intereseze mai cu deadinsul despre statutele ce să croiesc, căci atunci nu ar păți, ca bună oară cu statutul de orele cărcimelor, cu cela a repartitei pășunatului, cu contractul luminării electrice, cu modul de împărțire a competenții lemnelor de foc și alte multe. — Trebuie să se știe, că precum să așterne, așa va odihni fieste care locuitor al orașului, ear modificarea acelor este greoaie.

4. Dificultățile făcute la socoatele anilor 1893 și 1894 din partea municipiului și în a revisoriului, precum să afirmă în program, să pot atribui singur numai superficialității organelor orășenești, cari sunt însărcinate cu compunerea și instruirea acelor. Deși mancițiile înșirate au fost la timpul său amintite în firul pertractării, totuși acelea nu s'au observat, acum însă, de voie de nevoie, orașul este silit a le întregi, firește la comandă, care împregiurare revarsă o lumină tristă asupra organelor orășenești.

5. Licitarea din munte a pășunii folosite de gornici, să încuviințează și să stavereste plata gornicilor cu câte 180 fl. la an.

6. Raportul »proventelor fixe« nefiind în destul de clar și eruit, să decide întregirea lui.

7. Rațiunile și Bilanțul scaunului orfanal local să ia la cunoștință și să expun la vedere publică pe 15 zile.

NOUTĂȚI

Adunarea generală a »Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român« se va ținea anul acesta, după-cum aflăm, la Deva.

Societatea pentru fond de teatru român. În ședința comitetului din 9 Martie n. s'a hotărît, ca adunarea generală să se țină anul acesta la Abrud, în 16 și 17 Iulie n. Fiind cassarul societății V. Bologa bolnav, cu prevederea agendelor societății este încredințat cassarul substituit N. Petra-Petrescu, ales în ședința din 14 Martie. Secretarul a fost însărcinat din partea comitetului, ca să adune portretele tuturor membrilor fondatori și pe vieață, pentru a se face din ele un album. Anuarul pe 1898 va apare în curând, și va cuprinde și o revistă despre mișcarea teatrală din 1898 a Românilor din Ungaria și Transilvania.

Distincțiune. Iubitul nostru poet, dl *George Cosbuc*, a fost distins din partea M. S. Regelui României cu gradul de cavalier al ordinului »Steaua României«.

Mulțumită. Subscrisul prin aceasta aduc în numele poporului din Orăștioara-de-jos mulțumită frăbinte institutului de credit și econ. din Orăștie, »Ardeleana«, pentru suma de 50 fl., ce a dăruit-o pe seama școlăiei. Asemenea și dlui preot Iosif Drăgoșel, care a cumpărat pe seama bisericii un clopot în preț de 114 fl. și un policantru în preț de 14 fl.

Nicolau Popovici, inv.

Eljen Urechia! Cetim în foile de dincolo: Duminecă la orele 10 și jum. înainte de amiază, au vizitat Ateneul un număr de școlari Unguri din Dobrița, cu doi profesori ai lor. Dl vice-președinte întemplantându-se acolo, nu numai li-a permis visita fără plată, ci li-a dat și explicațiuni. La urmă li-a spus: »Vedeți, noi Românii nu avem nici un simțământ rău față cu Maghiarii și desaproabăm

numai procedările tiranice și desnaționalisătoare ale guvernanților D-Voastre. Eu sunt Urechia cel zilnic înjurat de jurnalele D-Voastre și totuși nu v'am mâncat pe nici unul«.

Tabloul!

Băieții strigară: Eljen Urechia!

Ei s'au dus încântații de cele-ce văzură și, credem, și convinși, că Urechia nu este un maghiarofob și că la dejun și la prânz, nu mănâncă câte un Ungur.

Urcarea salariilor oficerilor. »Reichswehr« din Viena aduce știrea că în budgetul pe 1900 este proiectată urcarea salariilor oficerilor. Și anume un sublocotenent 840 fl., locotenent 1020 fl., căpitan de cl. II. 1200 fl., căpitan de cl. I. 1500 fl., maior 2100 fl., subcolonelii cu dotațiune mai mică 2600, cei cu mai mare 3000 fl., un colonel 3600 fl.

Cassar Ingâmfat. Cassarul căii ferate dela stațiunea din Orăștie, un Jidan, deja de mai multe ori a ținut să arete țeranilor, că el este înzestrat cu cultură — maghiară. În 28 I. c. un fecior de țeran din Teuș, care a venit în afaceri la Orăștie, voia să se reîntoarne acasă. Când s'au dat biletele, a cerut și el bilet până la Teuș, de sine înțeles că românește, deoarece ungurește nu știa. Jidanul îngâmfat n'a voit să-i dea, prefăcându-se că nu știe ce cere. Atunci feciorul a zis că să-i dea unul barem până la *Bălgrad*. Văzând Jidanușul, că și acesta îl cere românește, s'a infuriat, și a început a-l injura în modul cel mai »kocsis-esc, aruncându-i pe urmă biletul pe masă. Mai încet, del cassar, cu injurăturile, căci nu ne aflăm în — Asia. Dacă nu-ți convin locuitorii acestor ținuturi și nu voești să le auzi limba, atunci poștește în — China, Ar fi de dorit, ca autoritățile supreme să aducă la reson pe acest domnișor îngâmfat, că de unde nu, își va da și el odată de om.

„Grănițerul”, institut de credit și economii, ca societate pe acțiuni în H.-Dobra, și-a început activitatea la 23 Martie 1899 st. n. și face următoarele operațiuni: a) primește depuneri spre fructificare după cari solvește 6% interese, b) excomptează cambii cu caventi, c) acordă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară, pe ipotecă și pe obligațiuni cu caventi. Direcțiunea.

Aniversarea proclamării regatului român. Duminecă trecută s'a sărbătorit în București cu mare pompă aniversarea proclamării regatului român. În revărsatul zorilor s'au dat 101 salve de tunuri. La 10 ore s'a servit un Te-Deum, la care au luat parte toți miniștri și alți mari bărbați de stat din capitală. M. S. Regele Carol, a primit cu acest privilegiu, adrese de felicitare din toate unghiurile țerii.

Primul premiu ce s'a dat la balul de costume orientale, arangiat la 11 Martie în Bologna, l'a câștigat contesa *Venturoli Matei*, care purta un frumos costum național românesc.

Dela „Academia Română”. Sesiunea generală a »Academiei Române« s'a deschis în săptămâna aceasta. Sunt 5 locuri vacante de membri: două în secțiunea literară, prin moartea lui G. Chișu și Alex. Roman; două în secțiunea istorică, prin reșosarea lui Al. Odobescu și A. Papadopol-Calimach; unul în secțiunea științelor, locul lui Ioan Ghica. Vor trebui să se aleagă așadar în această sesiune membri noi.

Curs supletor de muzică. În adunarea reun. inv. gr.-cat. din archidieceasă, ținută în Sibiu, dl *Iuliu Bardossi*, insp. școl. reg. în r., considerând, că atât muzica vocală cât și cea instrumentală nu este propusă în măsură nici barem suficientă în școlăile noastre populare, a propus ca pentru delăturarea acestei scăderi să se roage Prea Veneratul Consistor Metropolitan, ca să deschidă în vara anului 1899 un curs supletor de muzică de 6 săptămâni în Blaj, deoarece cunoscut lucru este, că muzica nobilitează inima și simțul, stărnește pietatea religioasă și influințează mult la ridicarea cultului divin și astfel învățătorii inițiați fiind în cântul figurat să vor putea mai cu ușurință organiza corurile cu școlarii și adulții. Adunarea primește propunerea și decide a să recerca toate despățemintele din archidieceasă, ca și dânsese să sprijinească din toate puterile cauza prezentă prin reprezentățiunile la locurile competente.

Expoziție de păpuși. Aflăm că peste câteva zile se va deschide, într-una din sălile Ateneului, o expoziție de păpuși, organizată de M. S. Regina. Aceste păpuși au fost dăruite parte de doamnele române, ear parte din străinătate. După terminarea expoziției, păpușele vor fi trimise la Neu-Wied și de acolo la expoziția din Paris. Tot la Ateneu și în aceeași sală, mai e expusă, după-cum se știe, Evanghelia scrisă și împodobită de M.

S. Regina pentru catedrala din Curtea-de-Argeș. Acum s'a adus și o ocnă de sare, în miniaturi, lucrată de Regia Monopolurilor Statului, pentru expoziția din Paris. Prețul întrării pentru o persoană este 1 leu, pentru militari 50 bani, ear pentru elevii din toate școlile și pentru copii în general 25 bani. M. S. Regina, cu îndestul cunoscută-i dragoste pentru copii, a decis acest preț mic, pentru ca să poată veni copii cât de mulți. Produsul acestei expoziții a fost destinat de M. S. Regina în folosul policlinicei »Regina Elisabeta«.

Un milion pentru săraci. Văduva baronului Hirsch a făcut o fundațiune de un milion floreni cu destinațiunea, ca din interesele acestei fundațiuni să se dea împrumuturi săracilor din Ungaria, după cari petenții nu vor avea să plătească interese și pot să le depureze în rate ori-cât de mici. Suma împrumutului nu poate fi mai mică decât 50 fl. și nici mai mare decât 300 fl. Împrumutul se dă pe lângă caventa și poate să ceară ori-care sărac, fără deosebire de confesiune și naționalitate.

O față curagioasă. Într'un spital din Voilak, Rusia, se afla un tinăr, în vîrstă de vr'o 19 ani, greu bolnav. Boala i-a cauzat o mare umflătură pe trup, pe care medicii nici decât nu o puteau vindeca. Un medic a propus în cele din urmă, ca să se taie o bucățică de piele sănătoasă de om, și să se pună pe rană, și aceasta voia să o taie de pe trupul bolnavului, dar' acesta nu s'a învoit. O față tinără dintre îngrijitoarele spitalului, s'a învoit ca să se taie din trupul ei o bucată de piele. Medicul a și tăiat de pe umărul tinerei fete bucata de piele, și a pus-o pe rana tinărului, care nu peste mult s'a vindecat.

În atențiunea măestrilor! Cei-ce doresc a angaja vre-un băiat la meseria lor, și îndeosebi domni măestri tîmplari, să se adreseze dlui *Petru Dalea*, inv. în Timnova, p. u. Resicza.

Aducem la cunoștința on. cetitori, că săptămâna aceasta a ieșit de sub tipar »*Taina celor 12 Vineri mari de peste an și rugăciune pentru vremuri grele*«, edată de dnii *Iosif Tăbăcariu* și *Ilie Turdășan*. Doritorii a o avea, să grăbească cu procurarea lor.

Din public.

— Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea. —

Onorată Redacțiune!

Din corespondența publicată în »Revista Orăștiei« Nr. 11. — de Dr. A. Muntean, afu că între altele multe Dsa — se tanguieșcă și asupra mea că am votat la adunarea generală a Institutului »Ardeleana« ținută în anul acesta. — Tocmai la propunerea dînsului s'a alesu o comisiune verificatoare, — aceasta a examinat conspectul cu acțiunile depuse, — între caialalți am fost și eu propus — și adunarea m'a verificat și pre mine; fiind deci și eu verificat — m'am folosit de dreptul — meu — am votat pe cine am voit. — Dsa fiind — present a avut voie liberă — să protestede — să însinue recursu — deacă n'a făcut aceasta atunci — și are — așași mari dureri — între altele multe, și așași — modesta me personă — pofteașcă și facă arătare la tribunal — contra adunării — să se nimicească — tote acele concluse — și alegerea făcută, fația de — ceiace mă priveșce pre mine, pentru pacatele — și — iregularitățile mele eu voiu da seama. —

El'a Popoviciu.

Am fost rugați să o publicăm întocmai după-cum a fost manuscrisul.

AMICIȚIE — DISTRAȚIE

Lolei. De-ai fi mai aproape, zilnic te-ași surprinde în visurile-ți interesante, visuri visate cu ochi deschși la ziua dalbă. Cum însă aceasta nu o pot face, îți doresc visuri plăcute cu ochii închiși în miezul nopții! Ah ochi albaștri... nu mă mai faceți se plâng mereu!!

Lui »*N'ai idee*... Trec ani, trec luni și trec zilele ca clipele, ear' noi alătura cu ele ne îngropăm iluziile dulci din fericita noastră copilărie...

Aducerile aminte încep a mi face »promenada«, ear' eu îmbrăntit în năcazurile zilelor mai rup câte o creangă din suvenirile apuse... ca astfel se-mi mai mângăiu trudită mi vieață...

Tu ce copil frumos erai... și cum știam noi să »cucerim... acum... acum ne cuceresc »alte« pe noi. — Nu voesc să mă mai scufund pe acest povârniș, pentru-că mi e teamă de un tragic sfârșit!! Voesc să te întreb că ce mai faci în »satu« fericitor în care te afli?

Și fi-vei atât de amabil ca tot la această dragă-lășe rubrică să-mi răspunzi???

Decabal.

POSTA REDACȚIEI.

Dlul *V. D.* în *M. M.* N'ai decât să te adresezi de-adreptul ministrului de interne.

Dlul *S. S.* în *S. Păstorul* a fost cea mai reușită, pe care am și publicat-o.

Mulțămită publică.

La reuniunea sodalilor români din Sibiu, au incurs următoarele daruri:

1. Ilustritatea Sa P. S. D. Nicolae Popea, episcopul Caransebeșului din prilejul ultimei noastre producțiuni s'a îndurat prea grațios a ne trimite 6 fl., din cari 3 fl. s'au depus în libelul fondului vânduvelor și al ortanilor meseriașilor români din Sibiu și 3 fl. în libelul fundațiunei »Antoniu Bechnitz« cu menirea de a se cumpăra cărți.

2. D-na Rosalia Ganea, soția vicepreș. Ioan Ganea, măiestru cojocar ne-a dăruit o mășariță în preț de 2 fl. și 3 ștergare pentru icoane, în preț de 3 fl.

3. D-șoara Aurelia Bogorin ne-a dăruit o perinuță de păstrat ștergare, cum și patru ștergare de șters praful, în preț de 3 fl. 50 cr.

4. Cărți am primit dela stimabili domni:

a) Ioachim Munteanu, paroch în Gurăluțului: »Amicul familiei«, tomul II. și III.; »Transilvania« din 1881—1887 (cartonată), »Memorialul« din 1881, cum și 4 exemplare din »Monografia culturală a comunei Gurăluțului«; b) Gavril Hango, spiritualul penitenciarului în Gherla, 10 exemplare din opul »Un vis, narațiune din viața unui preot«;

c) Dr. Ilie Cristea, secretar consistorial, 8 exemplare din opul »Alexandru Roman, 1826—1897. Material pentru biografia și activitatea lui«, de Ilie Dinurseni;

d) Pant. Lucața, căp. c. și reg. în pens. »Foaia Pedagogică« pro 1897;

e) Nicolae Cărpeneșan, paroch, Răhău, 5 exemplare din »Monografia comunei Răhău«; f) Mihail Jourca, notar în Rășinari, mai multe opuri de diferiți autori;

g) George Poponea, culeg. tip., zelosul notar al Reuniunii mai multe tomuri de diferiți autori.

5. Emil Pêtruț, măiestru măsar, a lucrat în mod artistic o lădiță cu inscripția »contribue cu crucerul tău la alinarea suferințelor vânduvelor și orfanilor meseriașilor români«; lădița, ce este ținută pe pârte în local, ear' crucerii ce incurg se adaug fondului vânduvelor etc., pe dl Pêtruț l-a costat 22 fl., ear' Reuniunii o a predat cu 8 fl.

6. Calușerii dela producțiunea ultimă, tabloul lor spre a fi expus în Reuniune.

7. Membrii Reuniunii dñii George Spătaru, Lazar Ucenic și Dumitru Balteș, sodali măseri ne-au dăruit mai multe cuiere și alte obiecte și mobile de măsurit.

Ne simțim plăcut îndatorați a aduce acestor spriginitori ai Reuniunii noastre mulțumitele noastre sincere.

Sibiu, 6/18 Martie 1899.

Comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«:

Victor Torodăștanu, George Poponea, președinte. notar.

Țiganul la stână.

Mult îi place Țiganului oaia. De aceea a și zis el într'un suflet că »bună-i oaia și viuă și moartă!«

Și într'adevăr, Țiganul are dreptate, că oaia este bună și viuă și moartă. Și cum se nu fie?

Viuă este ea bună pentru-că dă oamenilor lapte din care se face pe la stână gustosul caș. Ș'apoi dă oița lână, care se vinde cu preț bun.

D'apoi ce se mai zici încă de micii sburdalnici, cari când se taie sunt așa de tragezi și gustoși, când se frig pe frigare, par'că îți vine s'e-i înghiți întregi. D'apoi încă ce plăcere-i a-i duce la gură cu furculițele mamei, pe earbă verde, sub umbră de copaci mirositori și a-i uda cu busuiocl

Da și moartă îi place oaia Țiganului, pentru-că și atunci se trage folos dintr'nsa, căci i-se ia caldul cojoc și i-se mănâncă carnea cea grasă friptă pe cărbuni ori fiartă cu curechiu.

Deci nu-i mirare, că oaia îi place mult Țiganului. D'apoi cașul?

De dragul cașului rătăcește Țiganul câteodată, dară nu rar, și pe la stână. Pricina visitei lui pe aici este nu cașul, Doamne fereste, ci el își caută doară numai calul pribegit.

Ajungând Țiganul în fața stânei începe a glăsuși:

»Bună ziua stână
C'o bucată de caș în mână!
Da tu baci,
Ce mai faci?
N'o nimerit pe aici pe la stână
Un cal împedecat cu lână?»

Se'nțelege, că ciobanii mor de rîs la o astfel de avorbire țigănească, care are de scop să acopere adevăratul scop al visitei lui la stână. Țiganul nu-și află »calul împedecat cu lână«, ci o mulțime de căiuți împedecați cu lână și'n urmă gustă din mână lor — cașul, din care îi fac parte ciobanii buni la inimă, după ce au făcut mulțime de glume pe sama oacheșului și flămîndului Țigan.

FEL DE FEL

„Regatul“ cerșitorilor. — Intr'o pădure din provincia japoneză Șinnanno se află o comună întreagă de cerșitori, care deja există de vr'o 40 de ani și numără ca la vre-o 300 de locuitori, între cari și femei și copii. În fruntea locuitorilor cerșitori stă un »rege«, un bărbat ca de 60 de ani, care domnește peste supușii săi cu o putere aproape absolută. Când timpul este cald, toți locuitorii dorm sub cerul liber, și numai iarna, sau când plouă, își construiesc niște corturi din hârtie groasă oleată. Dimineața cum se scoală, își împachetează tot ce au în lăzi și își perd urma, împărțindu-se în grupuri de cerșitori prin comunele vecine, ear' seara se întălesc iarăși în pădure, unde în comun cinaază, beau și petrec veseli în jurul focului.

Despre acești cerșitori n'a știut nimeni nimic până acum câți va ani. Dacă vr'un cerșitor voiește să intre în tagma celor vre-o 300, atunci acesta trebuie să-și istorisească »regelui« pe larg toată biografia, care apoi hotărăște. Regele mai are drept a exclude din societatea lor pe membrul, care nu se poartă bine; el împacă pe cei certați și pedesește pe cei vinovați. Autoritatea »regelui« stă într'aceea, că el e întemeietorul acestui »Stat« și a fost cel dintâu, care și-a aflat adăpost în acea pădure, mai alăturându-se la el pe rând tot câte unul.

De amintit mai este ca ceva curios, că cerșitorii își permit și luxul unei băi calde, ceea-ce pentru Japonezi este un lucru absolut necesar. Anume cerșitorii sapă groapă în pământ, pârteji li acoperă cu hârtie oleată, varsă apă în groapă, apoi aruncă petri încălzite și astfel baia caldă e gata.

Puterea vindecătoare a somnului. »Zeitschrift für diätetische Therapie« din Berlin publică niște observări foarte interesante din peana Drului Beewald despre puterea vindecătoare a somnului. Eată ce zice: Somnul, sau cel puțin odihna în pat se tolosește încă foarte puțin în medicină. Sunt însă două morburii, cari pretind necondiționat somnul: anemia și nervositatea. Causa principală a anemiei este, că sângele e lipsit în oare-care chip de a primi destul oxigen. De aceea este foarte greșit, ca pe un anemic să-l curezi cuzezi cu vecinice plimbări, sau exerciții trupești, cari tocmai pretind o dobă mare de oxigen. În primul rând trebuie așadar liniște și încă prin repaus în pat. Somnul lung și aerul curat este cel mai bun mijloc și în contra nervosității. Medici din Paris nici nu au mai trimis azi pe bolnavii de nervositate la stațiuni balneare unde sunt la ordinea zilei balurile, teatrele și alte petreceri sgomotoase, ci le impun o cură de 4—6 săptămâni de repaus în casă.

Consumația tutunului în toată lumea. Un statistician austriac cu numele Neumann-Spallart a alcătuit de curând o statistică asupra consumației tutunului pe an în lumea întreagă. După calculele sale, se consumă pe an în întreaga lume nici mai mult nici mai puțin decât șase sute optzeci milioane chilogramme de tutun, reprezentând o valoare de trei miliarde de franci. Din această cantitate singură Franța consumă pe an două sute nouăzeci și patru miliarde țigări sau o mie două sute pe secundă.

Stampilele postale în 1900. În toate țările e datina ca stampilele postale să conțină și ultimele 2 cifre ale anului curent. Anul 1900 avînd 2 nule ca ultime cifre, mulți întreabă cum se va însemna anul acesta pe stampilii. Congresul internațional al postelor a decis ca datina să se țină și în anul 1900 și pe stampilii să se însemne numai ultimele două nule.

- Unde alergi așa grozav?
— Alerg să-mi caut o nouă bucătăreasă.
— Cum? Pentru atâta treabă așa alergătură?
— Neapărat: altfel gătește nevastă-mea.

Pentru redacție responsabili: Petru P. Barițiu.

Szám 1727—1898. végrh. (508) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMEŒY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1895. évi 8268 számú végzése következtében Pap Tivadar körösbányái ügyvéd által képviselt »Crisana« takarékpénztár javára Lucseszki Iuon lui Ávrám és társai ellen 80 frt. s jár. erejéig 1898 évi június hó 23-án foganatósított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 320 frtra becsült Kámpeán luonnal két ló és két ökörből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a körösbányái kir. járás-bíróság V. 54/5 1898 számú végzése folytán 80 frt. tőkekövetelés, ennek 1894 évi november hó 23. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 52 frt 55 krban bírólilag már megállapított költségek erejéig Rovina községben végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközzésére 1899 évi április hó 5 napjának délutáni 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben valószűke a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Körösbányán, 1889 évi márczius hó 11. napján.

Szöllősy János
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 5596/1898. tlkvi. (509) 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A szászvárosi kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szimu Niculae végrehajtónak Arszu Izidor végrehajtást szenvedő elleni 37 frt 60 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék a szászvárosi kir. járás-bírósági területén levő Romoszon fekvő a romoszi 414 számú tjkvbe A † 1 r. 893 hrsz. 8 frt, az A † 2 rend 898/1 899/1 hrsz. 179 frt, az A † 3 rend 1304 hrsz. 6 frt, az A † 4 rend 1653. 1654 hrsz. 120 frt, az A † 5 rend 3150/a hrsz. 60 frt, az A † 6 rend 3245 hrsz. 24 frt, az A † 8 rend 3831 hrsz. 36 frt, az A † 9 rend 4347/a hrsz. 54 frt, az A † 10 rend 5171 hrsz. 29 frt, az A † 11

rend 5434 hrsz. 48 frt, az A † 12 rend 6012/a hrsz. 40 frt, az A † 14 rend 7268 hrsz. 14 frt, az A † 15 rend 7625 hrsz. 33 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanak az 1899. évi április hó 7-én délelőtt 10 órakor Romosz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Miről érdekeltek értesítettnek.
Szászváros, 1899. évi január hó 27-én.
A kir. tlkvi hatóság.

Sóhalmy,
kir. aljbíró.

Szám 229—1899 kir. végrh. (510) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMEŒY

Alulirt kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. s 120. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járás-bíróságnak 1898. évi V. I. 268/2 sz. végzése következtében Dr. Munteanu Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt Ardelean Mihaila kudsiri lakos foglaltató javára Giurgiu Simion kudsiri lakos ellen 217 frt 80 kr. tőke, ennek 1897 13/V. 5% kamatai, és eddig összesen 7 frt 20 kr. bírólilag megállapított valamint 1 frt 90 kr. árverés kitűzetési költségek erejéig foganatósított kielégítési végrehajtás alkalmával bírólilag lefoglalt és 775 frtra becsült sertések, juhak, tehének, lovak, széna és kukoriczából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járás-bíróságnak 1899. évi V. I. 35/2 sz. végzése folytán Kudsir község házánál leendő eszközzésére 1899. évi április hó 5-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a jelzett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében csakis készpénz mellett és esetleg becsárón alul is elfognak adatni, a befolyandó vételár pedig bírói letétbe fog helyeztetni.

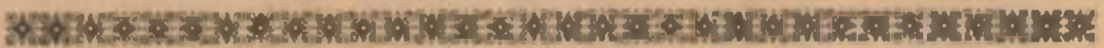
Kelt Szászvároson, 1899. évi márczius hó 14-ik napján.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrehajtó.

„Minerva“ institut tipografic

Orăstie, (Szászváros) Strada Beráriei Nr. 6.

Efectuește tot soiul de lucrări aparținătoare artei tipografice.

Anunț.

Subsemnatul am onoarea a aduce la cunoștința onoratului public și on. domni comercianți de pescărie, că marele deposit de pescărie ce l-am avut timp de 32 ani în Brașov, l'am permutat cu începerea anului curent aici în orașul Orăștie (Szászváros) tot sub firma veche a lui Vasile N. Bidu și posed în magazinele de aici tot felul de pescărie sărată. Iarna și proaspăt, precum: Crap mare, Crap mijlociu și mio (Șeran), Somn mare, fără capete și fără oase (Tagof), Morun, Plătică mare și mioă (Veverigă), Știucă și alte diferite soiuri de pescărie, precum Iore roșii moi și tescuite, Iore negre moi și tescuite, diferite Stafiderii negre, Soltanine și Elene, Masline mari și mici.

Venzarea în en gros și en detail. La cererea onoratului public trimit și pachete postale dela 5 kilo în sus.

Aflându-mă întotdeauna în poziție de a concura atât în calitatea mărfurilor cât și cu prețurile cele mai convenabile, rog deci pe onoratul public și pe onorații comercianți de bransa aceasta, a mă onora ca și până acum cu onoratele comande a d-lor, promițend că întotdeauna voi efectul comanda prompt și oât se poate mai urgent.

Cu toată stima

(494) 5—

V. N. Bidu
in Orăștie (Szászváros).

